

Broj: 28-10-4/25

Datum: 28.10.2025. godina

PRIMLJENO:	28. 10	20 25	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/25-110		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PHILOG		

SKUPŠTINA CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam sledeće pitanje ministarki kulture i medija, gospođi Tamari Vujović:

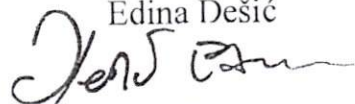
Uvažena ministarko Vujović,

Da li Vlada ima plan da konačno krene u projekat pune valorizacije jednog od najvažnijih turističkih resursa Bara, ali i Crne Gore, a to je Stari grad Bar?

OBRAZLOŽENJE:

Obrazloženje ću dati na sjednici Skupštine.

Poslanica
Edina Dešić

Crna Gora

Ministarstvo kulture i medija

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	05-11 20 25 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-01-2/25-110/2
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG

Adresa: Njegoševa br. 83
81250 Cetinje, Crna Gora
tel: +382 41 232 571
fax: +382 41 232 572
www.gov.me/mku

Broj: 13-082/25-3940/3

29. oktobar 2025. godine

ZA: SKUPŠTINA CRNE GORE
poslanica, Edina Dešić

Veza: akt broj: 13-082/25-3940/2 od 29.10.2025. godine

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje poslanice Edine Dešić postavljeno ministarki kulture i medija, dr Tamari Vujović, za Drugu – posebnu sjednicu Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja Skupštine Crne Gore

Poštovana gospođo Dešić,

U skladu sa čl. 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore ministarki kulture i medija dr Tamari Vujović, uputili ste sljedeće pitanje:

„Da li Vlada ima plan da konačno krene u projekat pune valorizacije jednog od najvažnijih turističkih resursa Bara, ali i Crne Gore, a to je Stari grad Bar?“

Imajući u vidu izloženo, Ministarstvo kulture i medija je u skladu sa članom 191 Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore, pripremlilo sljedeći

ODGOVOR

Cijeneci Vašu zainteresovanost za ovu temu, koja je od značaja za kulturnu baštinu kako Opštine Bar tako i Crne Gore, ukazujemo da je Stari grad Bar zbog posjedovanja izuzetnih kulturnih vrijednosti zakonom zaštićen kao kulturno dobro od nacionalnog značaja, a od 2010. godine zbog prepoznatih univerzalnih vrijednosti nalazi se na Tentativnoj listi UNESCO baštine, što mu daje preporuke za potencijalni upis na UNESCO listu svjetske baštine. Obuhvata površinu od oko 4,5 ha sa ostacima 238 numerisanih objekata iz različitih istorijskih epoha.

Iako su arheološka istraživanja dokazala prisustvo ranijih slojeva, prvi put u istorijskim izvorima pominje se u X vijeku, pod nazivom Antibareos. Intenzivan i neprekidan život grada od X do kraja XIX vijeka ostavio je raznoliku i bogatu arhitektonsku baštinu koju karakteriše preplijetanje evropskih arhitektonskih stilova - gotike i renesanse sa elementima orijentalnih i tradicionalnih stilskih karakteristika lokalne arhitekture koja, zajedno sa specifičnom lokacijom Starog Bara i njegovog Podgrađa, predstavlja izuzetno arheološko svjedočanstvo istorijske prošlosti grada i njegovih arhitektonskih vrijednosti. Zbog položaja i viševjekovnog kontinuiteta života, Stari grad Bar predstavlja sastav svih mediteranskih kultura: ilirske, helenističke, rimske, vizantijske, slovenske, venecijanske i otomanske, što je u tradiciji života u ovom gradu doprinijelo formiranju specifičnog multikulturalnog sklada. Tokom istorije Stari grad Bar pretrpio

je više razaranja, a posljednje je bilo od zemljotresa 1979. godine, kada su brojni objekti urušeni i znatno oštećeni. Nakon toga je izrađena projektna dokumentacija i sanirani su brojni objekti. Posljednjih 10 godina od sredstava obezbijeđenih iz inostranih fondova i Opštine Bar, kao i sufinansijskom podrškom Ministarstva kulture i medija, obnovljeni su brojni objekti među kojima su Palata 85, koja je dobila funkciju kreativnog haba, Arhiepiskopska palata za funkciju arheološkog muzeja, Ljetnja pozornica, crkva Svete Katarine, freskopis crkve Svetog Nikole, a ove godine Ministarstvo kulture i medija je kroz Program zaštite za 2025. godinu sufinansiralo 75.000,00 eura za dva projekta i to objekat 112, ulazna kula sa crkvom i objekat 160 vojni.

Ono što se prepoznaje kao problem je nedostatak plana i programa dosadašnjih ali i daljih intervencija i aktivnosti u Starom gradu Baru. Stari grad predstavlja kompleksan lokalitet sa velikim brojem objekata i specifičnih prostora, gdje svaki ponaosob zahtijeva poseban arheološko-konzervatorski pristup. Iako je proizveo značajne rezultate, i neke od najvrijednijih objekata stavio u funkciju, dosadašnjem pristupu nedostaje sistematičnost u kontekstu valorizacije cjelokupnog Starog grada i planiranja adekvatnih sadržaja u okviru istog.

Tako je potrebno predvidjeti planski pristup intervencijama u Starom gradu, gdje bi prva faza podrazumijevala raščišćavanje prostora, potom analizu stanja svih labilnih partija/objekata i njihova sanacija, da bi se tek nakon toga stekli uslovi za izradu projektne dokumentacije za rekonstrukciju pojedinačnih objekata u okviru kojih bi se planirali sadržaji koji bi unaprijedili naučnu, kulturnu i turističku ponudu Starog grada. Ove procese, kao i sve buduće, pratila bi naučna istraživanja. Ovakav sistematski pristup moguće je obezbijediti izradom strateškog dokumenta za njegovo dugoročno upravljanje, *Plana upravljanja Starog grada Bara*, u kontekstu čega se Ministarstvu kulture i medija krajem 2024. godine obratila Opština Bar inicijativom za izradu Plana upravljanja.

U odnosu na navedeno, ističemo da je i u 2016. godini ovo Ministarstvo izdvojilo 12.000,00 eura za izradu menadžment plana urbane cjeline Stari grad Bar, čiji je nosilac izrade bio Arhitektonski fakultet UCG. Izrađen je nacrt ovog dokumenta, a Ministarstvo će u periodu koji slijedi u saradnji sa Opštinom Bar intezivirati aktivnosti na realizaciji ovog značajnog strateškog dokumenta. Takođe, u saradnji sa Opštinom Bar i drugim relevantnim subjektima, pokrenuće se procesi u cilju analize mogućnosti i definisanja potrebnih koraka za upis Starog grada Bara na UNESCO listu svjetske baštine.

Konstiram priliku da napomenem i da je Zakonom o zaštiti kulturnih dobara u članu 6 propisano da su vlasnici i držaoci kulturnih dobara, uključujući i vjerske zajednice, dužni da čuvaju, poštuju, održavaju i pravilno koriste kulturna dobra koja posjeduju.

S poštovanjem,
dr Tamara Vujović

MINISTARKA

Dostavljeno
- Naslovu
- a/a

Kontakt osoba: Marija Ivanišević, šefica Kabineta
tel: 069 144 675
email: kabinet.kultura@mku.gov.me